

AZ „ÖRÖKZÖLD” PHENOLUM LIQUEFACTUM

Tömöri Márta, Oláh Andrea, Buchholcz Gyula

Debreceni Egyetem Klinikai Központ
Klinikai Gyógyosztály

Bevezetés

A fenol (*Phenolum, acidum carbolicum*, karbolsav) illetve a fenolból 10% víz felvételével keletkező *phenolum liquefactum* gyógyászati felhasználása a XIX. században kezdődött - amikor is Sir Joseph Lister sebész dezinficiensként kezdte azt alkalmazni - de mára már kedvezőtlen fizikai, kémiai és toxikológiai tulajdonságai miatt ritkán használják.

Gyógyszer	Fenol tartalom (%)
Chlumszky oldat	27
Solutio Castellani sine fuchsino (FoNo VII)	1,8
Posterisan forte végbélkúp	0,3

Célkitűzés

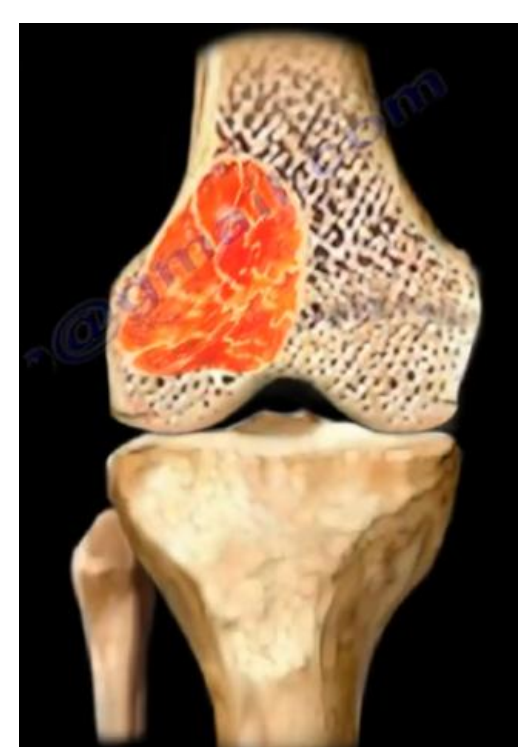
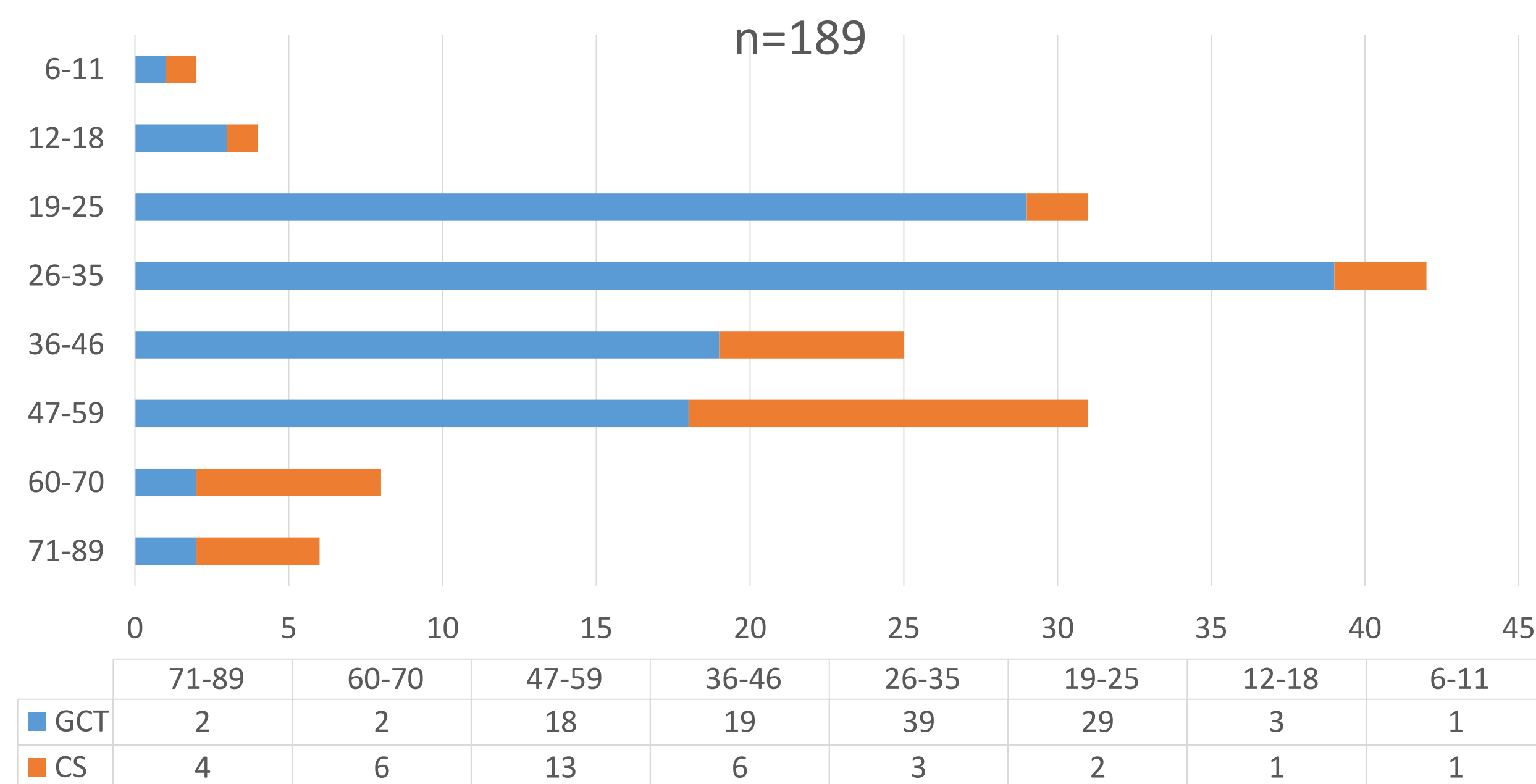
A prezentáció célja bemutatni a gyógyszerész szerepét a csontsebészetben alkalmazott toxikus fenol oldat expediálására vonatkozóan, elkerülve a felhasználói helyen történő gyógyszerkészítést és szem előtt tartva a biztonságos, de hatékony terápiás koncentráció megválasztását.

2. SZAKASZ: A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA	
2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása	Muta: 2; H041 - Csúszási megakadályozás, 2. kategória Acute Tox. 3; H311 - Akut toxicitás, 3. kategória Acute Tox. 3; H311 - Akut toxicitás, 3. kategória Acute Tox. 3; H311 - Akut toxicitás, 3. kategória STOT RE 2; H373 - Csakozott toxicitás - ismételt expozíció, 2. kategória Skin Corr. 1B; H314 - Bőrpáras, 1B kategória
2.2. Címkezési elemek	H301 - Felhívó genetikai károsodást okoz. H311 - Bőrpáras mérgező. H311 - Bőrpáras mérgező. H301 - Lenyelve mérgező. H373 - Ismétlődő vagy hosszabb expozíció esetén károsíthatja a szerveket. H314 - Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.
Figyelmeztetés:	VEZÉLY
Öltözködési vonatkozó mondatok:	P201 - Védőfelszerelést viseljen a veszélyes anyagokkal szembe fordítva. P202 - HA BŐRRE KERÜL: Lemossák bő szappanos vízzel. P203+P231 - LENYELÉS ESETÉN: A szájat ne kell kimölni. TÍLOS hánytatni. P209+P210 - Expozíció vagy rosszullét esetén: azonnal forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz. P203+P211+P231 - SZEMRE KERÜLÉS esetén: Több percig tartó alapos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.
Veszélyjelző programok:	

Módszer

A gyógyszerész farmakodinámiai, farmakokinetikai, toxikológiai, farmakovigilanciái ismereteinek birtokában támogatja a klinikusokat a terápiás döntéshozatalban. A jogszabályi és szakirodalmi háttér, ajánlási fokozatok és evidencia szintek áttekintése nélkülözhetetlen a biztonságos felhasználáshoz. Az „Evidence Based Medicine” –nek megfelelő adatgyűjtést szolgálta a hazai, de legfőképpen a nemzetközi irodalomban való - PubMed, Elsevier, Cochrane – adatbázisok áttanulmányozása.

Óriássejtes csonttumor és chondrosarcoma előfordulása életkor szerint 2006-2014.

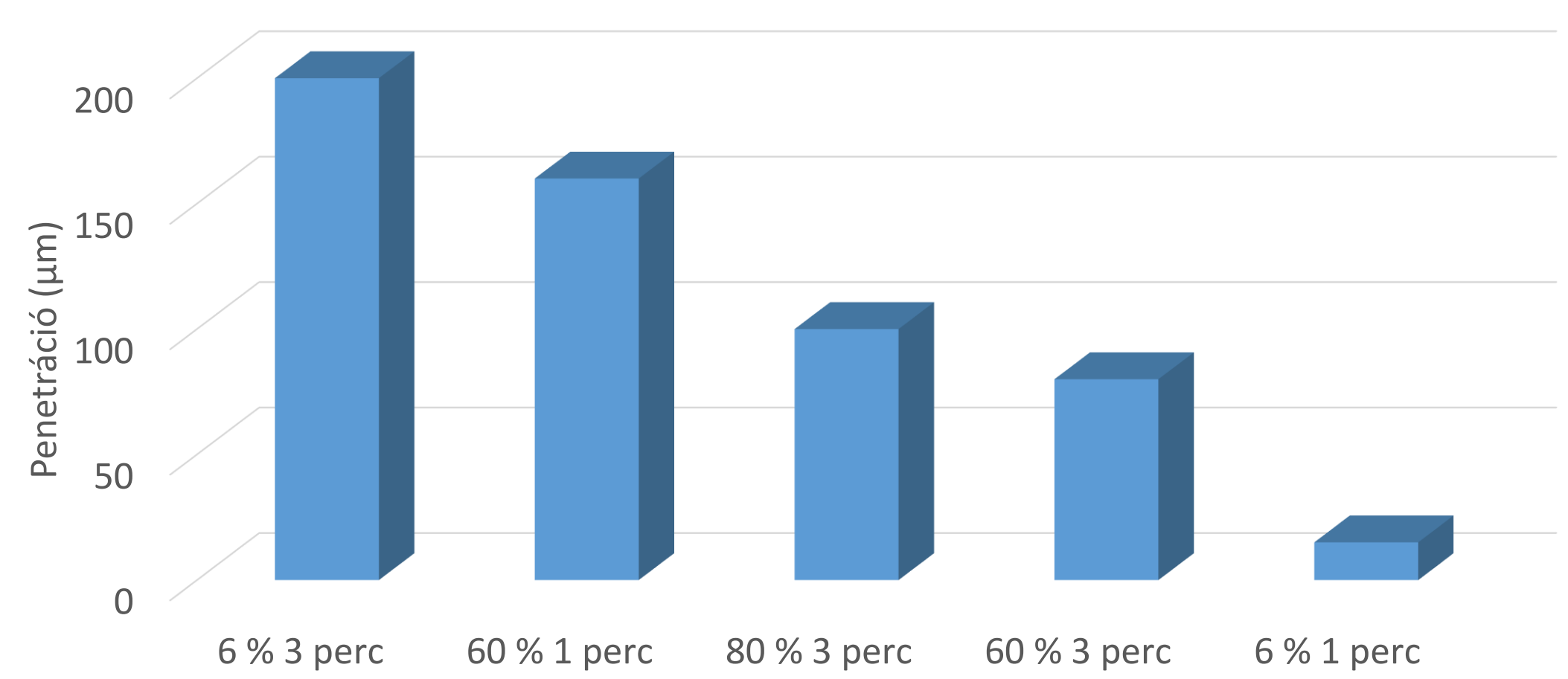

Eredmények

Számos ellentmondásos eredményt felmutató közlemény található a phenolum liquefactum intraoperatív alkalmazását illetően, amelyek azt mutatják, hogy a tumor kikaparásának önmagában nem, de adjuváns kezeléssel együtt (fenol) ugyanolyan túlélési mutatói vannak, mint a teljes reszekciónak.

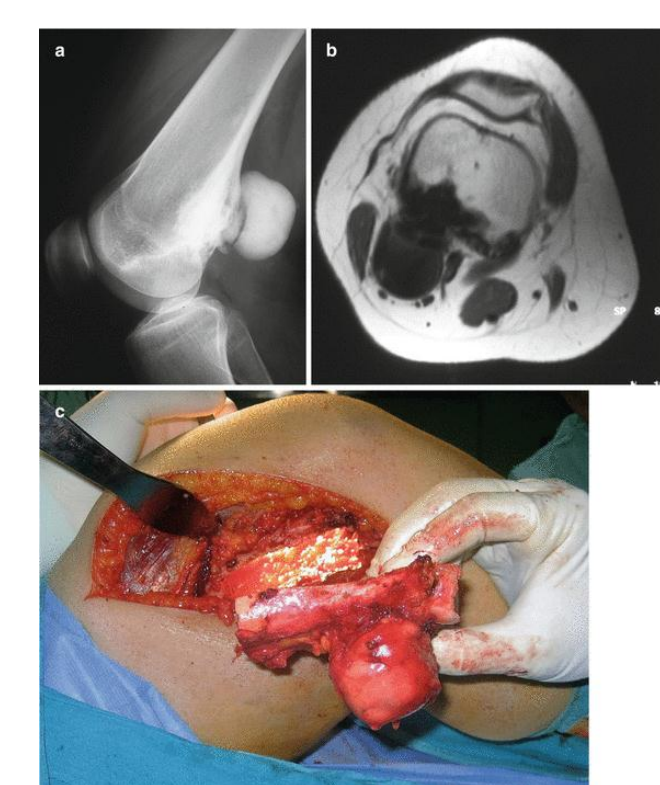
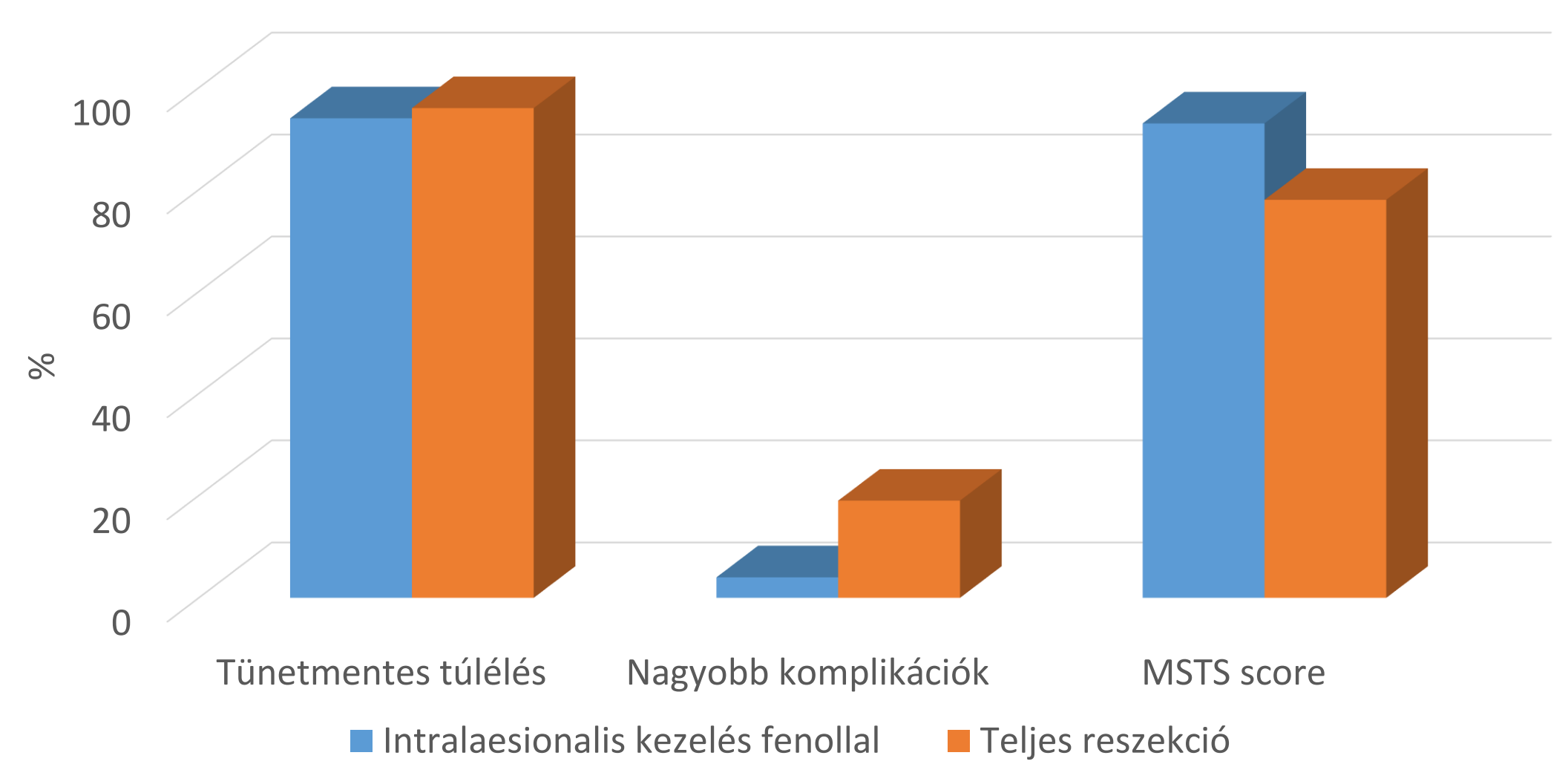
Vizsgálat	Adjuváns: fenol (%)	Behatási idő (perc)	Elimináló szer
Hollandia 2008.	5	Nem vizsgálták	Alkohol (42,5 %)
India 2014.	5	10	Nem vizsgálták
Németország 2012.	6	3	Nem vizsgálták
München 1999.	50	1	NaHCO ₃ , Ringer
Hollandia 2012.	85	Nem vizsgálták	Alkohol (96%)
Olaszország 2015.	90	5	NaCl (0,9 %)
Taiwan 2011.	90	2	NaCl (0,9 %)

A fenol szöveti penetrációja a koncentráció és idő függvényében

Retrospektív összehasonlító vizsgálatok

Cochrane Central Register of Controlled Trials 2018.

Következtetés

A gyógyszerészeti szemszögből felmerülő aggályokat a szakirodalom alapos áttanulmányozása sem oszlatta el teljes mértékben. Kevés és alacsony szintű evidencia áll rendelkezésre a hatékonyság, toxicitás és koncentráció vizsgálatára vonatkozóan, ezért az újabb tanulmányok felkutatása mindenképpen indokolt.

